

Spis treści

Wprowadzenie	5
Sekty, problem współczesnego świata	5
Postępujące rozpowszechnianie się sekt	5
Kontekst kulturowy	7
Sekty jako zjawisko socjologiczno-religijne	9
I. Czym jest sekta?	13
1. Pojęcie zarazem socjologiczne i teologiczne	13
„Sekta” i „sekciarstwo”	13
Definicja sekty w opozycji do Kościoła	14
Cechy wyróżniające sektę	17
Dobrowolny i wzajemny wybór	18
Separacja i ekskluzywizm	19
Utożsamianie się z grupą	19
Nadzór i wykluczenie	20
Elitaryzm oraz bezpośrednie uwierzytelnienie przez Boga	21
Próby klasyfikacji	23

Nowy element: przebudzenie	
gnostycyzmu	25
Klasyfikacja użytkowa	27
Protest jako geneza sekty	28
Prorocy i reformatorzy	31
Kontestacja sekciarska	33
REFORMATORZY	34
2. Przyczyny dzisiejszego rozprzestrzeniania	
się nowych ruchów religijnych	36
Problem społeczny	36
Potrzeby osobiste	37
Nowe cele społecznej kontestacji	39
Atmosfera niespokojnego wyczekiwania	
i apokalipsy	41
Przemieszczenie religijnej wrażliwości	44
W poszukiwaniu naukowego	
identyfikatora	46
Uniwersalizm i synkretyzm	47
II. Grupy proveniencji judeochrześcijańskiej	51
1. Millenaryzm	51
Powrót mesjanizmu i millenaryzmu	52
1. ŚWIADKOWIE JEHOWY	54
Geneza	55
Rozwój	56
Doktryna	56

Historia świata	57
Biblia	58
Fluktuacje doktryny	60
Bóg, Jezus, Trójca, Jehowa	61
Zwarta struktura organizacyjna	63
Ruch protestu	64
2. RUCHY „NEW AGE”	67
Rok 2000 i Era Wodnika	67
„Harmonia”, „wibracje” i „mutanci”	69
Mnogość grup	70
3. INNE RUCHY MILLENARYSTYCZNE	71
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	71
Przyjaciele Człowieka	72
La Croix glorieuse de Dozulé („Chwalebny Krzyż z Dozulé”)	73
Universal Church of Kingdom of God (Powszechny Kościół Królestwa Bożego)	73
Mormoni (Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dnia Ostatniego)	73
2. Ruchy Przebudzenia	74
4. DZIECI BOŻE (1969), CZYLI RODZINA MIŁOŚCI (1977)	76
U ich początków — „Ruch Jezusowy”	76
„Dzieci Boże”	77

Doktryna odrzucenia	
„świata zewnętrznego”	78
5. INNE RUCHY „PRZEBUDZENIA”	79
Armia Zbawienia	79
La Communauté internationale des Hommes d’Affaires du Plein Evangile („Międzynarodowa Wspólnota Przedsiębiorców Pełni Ewangelicznej”)	80
Darbyści	80
Kościół Katolicko-Apostolski	80
Ewangeliści	81
Mennonici	81
Zielonoświątkowcy	81
Wreszcie kwakrzy, czyli „Stowarzyszenie Przyjaciół”	82
3. Grupy taumaturgiczne	82
6. KILKA GRUP TAUMATURGICZNYCH	83
Antoniści	83
Invitation à la vie („Zaproszenie do życia”)	83
Mahikari	84
Montfavet (L’Eglise chretienne universelle du Christ de Montfavet — „Powszechny Kościół chrześcijański Chrystusa z Montfavet”)	84

Chrześcijańska Nauka (Christian Science Church; w Polsce: Stowarzyszenie Nauki Chrześcijańskiej)	85
III. Ruchy orientalne, ezoteryczne i gnostyczne	87
1. Grupy o proveniencji orientalnej	87
„Inwazja” o długiej historii	87
Oczekiwanie na „powszechnego Nauczyciela”, który przygotowuje powrót Chrystusa	88
Aktualny rozwój grup	90
Najlepsze i najgorsze	91
Równoległy rozwój nowych religii na Wschodzie	93
7. KRYSZNA (MIĘDZYNARODOWE TOWARZYSTWO ŚWIADOMOŚCI KRYSZNY; w POLSCE: TOWARZYSTWO ŚWIADOMOŚCI KRYSZNY BHAKTI-JOGA	94
Doktryna	95
Tryb życia	96
8. MAHIKARI („ŚWIATŁO PRAWDY”)	97
Geneza	97
Doktryna	98
Praktyki	99
9. MUNIZM, STOWARZYSZENIE DUCHA ŚWIĘTEGO DLA ZJEDNOCZENIA CHRZEŚCIJAŃSTWA	

W ŚWIECIE ALBO KOŚCIÓŁ ZJEDNOCZENIA (LICZNE ODŁAMY TEGO KOŚCIOŁA WYSTĘPUJĄ POD INNYMI NAZWAMI)	100
10. INNE RUCHY O INSPIRACJI ORIENTALNEJ	104
Bahaizm (Powszechny — albo światowy)	104
Bhagwan (Ruch Neosannjasinów Bhagwan Śri Radżnisz)	104
Brahma-Kumaris (Uniwersytet duchowy Brahma-Kumaris, w Polsce: Stowarzyszenie Brahma Kumaris Radża-joga)	105
Guru Maharadż Dżi	105
Soka Gakkai (Nichiren Siosiu)	106
2. Grupy wyrosłe z egoteryzmu, gnozy, ruchów rozwoju potencjału ludzkiego	108
Odrodzenie gnozy	108
Wielkie zróżnicowanie grup	110
Specyficzne doświadczenia religijne	112
Nowe grupy terapeutyczne o zabarwieniu religijnym	114
11. RÓŻA I KRZYŻ	116
12. KOŚCIÓŁ SCJENTOLOGICZNY	119
Geneza	119
Cel	120

Doktryna	120
Ostre krytyki	122
13. INNE GRUPY TEGO NURTU	123
AAO (Organizacja Analizy Akcjonalnej)	123
Antropozofia	123
Atlantis	124
Światowe Towarzystwo Dobrej Woli	124
Społeczność Chrześcijan	124
Ecoovie	125
Istoty Pozaziemskie — UFO (Religie Istot Pozaziemskich)	125
Powszechne Białe Bractwo	126
Zakon Martynistów	127
Medytacja transcendentálna	128
Nowy Akropol	128
Dzieło Reintegracji Chrystusowej	129
Raelianie	129
Teozofia (Towarzystwo Teozoficzne)	130
IV. Rozeznanie w sytuacji	131
1. Czy sekty i nowe ruchy religijne są niebezpieczne?	131
Trzy stanowiska	131
Uzasadniona prewencja czy krzywdząca nietolerancja?	136

Czy nowe ruchy religijne są sektami?	139
Kryteria określające sektę jako niebezpieczną	141
W jaki sposób sekta może usidlić?	143
2. W jakim sensie sekty stanowią problem dla społeczeństwa?	146
1. Sekty wobec „świata”	146
Millenaryzm i oczekiwanie Królestwa Bożego oraz nowego społeczeństwa	147
Apolityczność i podporządkowanie się istniejącemu systemowi	149
Stanowisko nieuchronnie polityczne	152
2. Stanowisko państwa wobec sekt	153
Państwo a sekty	153
Reakcje społeczeństwa	155
Próby kontroli ze strony państwa	157
V. Jaką postawę przyjąć wobec sekt i ich adeptów?	161
1. Rysujący się w tle proces przewartościowań kulturalnych	162
Pluralizm i nomadyzm religijny, indywidualizm	162
Rozłam kulturalny	164
Narkomania a przyłączenie się do sekty totalitarnej	166

2. Jaką postawę przyjąć?	168
Poznać ukryty mechanizm	168
Różnorodność przypadków	171
Przygotować powrót	173
Program praktyczny	175
Pomóc odnaleźć właściwą drogę	177
„Odprogramowanie”	180
Czy można odejść z sekty?	182
 Podsumowanie	 185
 Bibliografia	 187
Bibliografia w języku polskim	188
 Inne prace autora	 191
 Polskie ośrodki pomocy, informacji o sektach i nowych ruchach religijnych	 194